

Komunitní plánování sociálních služeb na Domažlicku

Setkání „u kulatého stolu“

Datum: 29.6.2020

Místo konání: MěÚ Domažlice, náměstí Míru 1

Přítomní: Adamovská Jana – OSVZ MěÚ Domažlice
Bláhová Martina – Člověk v tísni
Dolejš Dominik – Tichý svět
Dufková Eva – ÚP ČR, kontaktní pracoviště Domažlice
Eberlová Tereza – CpKP ZČ
Forstová Lada – Člověk v tísni
Grulichová Iveta – ÚP ČR, kontaktní pracoviště Domažlice
Horváthová Věra - Člověk v tísni
Hrbková Markéta – Centrum Jana
Chladová Ludmila – Městská policie Domažlice
Javorská Jana – OSVZ MěÚ Domažlice
Jelínková Ilona – OSVZ MěÚ Domažlice
Králová Kristýna – Diakonie Západ, Plus pro lidi v krizové situaci
Librová Světlana – Probační a mediační služba Domažlice
Lukášková Miroslava – Domácí péče Domažlice
Němečková Kateřina – Městys Koloveč, pečovatelská služba, Centrum Jana
Oušková Stanislava – Diakonie Západ, Klub Fontána
Paidarová Michaela – CZP PK, pracoviště Domažlice, Domácí péče Domažlice
paní Plzeňská – Svaz postižených civilizačními chorobami, Domažlice
paní Wiesznerová – Svaz postižených civilizačními chorobami, Domažlice
Pfeifer Tomáš – Centrum na podporu integrace cizinců – Plzeňský kraj
Praisová Adéla – Diakonie Západ, Klub Uličník pro děti a mládež
Raffel Ondřej – CpKP ZČ
Routová Lucie – Doma ve Kdyni – centrum sociálních služeb
Řezáčová Dagmar – Domov pro matky s dětmi v tísni, Havlovice
Řezníčková Jana
Říhová Věra – město Kdyně
Stahlová Veronika – Diakonie Západ, Adité pro náhradní rodiny
Stauberová Lenka – MěÚ Kdyně
Svoboda Jiří – Diecézní charita Plzeň
Švecová Dominika - Probační a mediační služba Domažlice
Ticháčková Lenka – UCHO, z.s.
Turková Marie – CSS Domažlice
Urbanová Eliška – Městské kulturní zařízení, Komunitní centrum
Vlčková Milena – MěÚ Domažlice
Zajacová Vendula – Klub Pavučinka

Program setkání:

1. Zhodnocení průběhu nouzového stavu v souvislosti s potřebami pracovníků v sociálních službách
2. Aktuální situace v pobytových a terénních sociálních službách v souvislosti s případnou 2. vlnou epidemie
3. Služby pro neslyšící osoby
4. Zaměstnávání osob se zdravotním postižením
5. Bytová nouze, provozování krizového bytu
6. Služby pro osoby závislé na návykových látkách
7. Různé a diskuze

V úvodu setkání byli účastníci informováni o realizaci kps v letošním roce – díky finanční podpoře měst Domažlice, Kdyně a Poběžovice se uskuteční 3 setkání „u kulatého stolu“ (další setkání 29.9. ve Kdyni zaměřené na problematiku seniorů a OZP a 22.10. setkání v Poběžovicích zaměřené na problematiku dětí a rodin a ostatních osob ohrožených sociálním vyloučením) a dále proběhne setkání k vyhodnocení RP na rok 2020 a přípravě RP na rok 2021. Náplní setkání bude zejména realizace aktivit a opatření z RP 2020 a projednání aktuální situace a potřeb v sociální oblasti.

Ad 1. Zhodnocení průběhu nouzového stavu v souvislosti s potřebami pracovníků v sociálních službách

O dění na Poběžovicku informovala paní Jelínková dle písemného vyjádření paní Junkové: zákaz osobního kontaktu s klienty, vše řešeno telefonicky, využití facebooku, velká solidarita, šití roušek ve velkém množství a rozvoz do domácnosti, realizace nákupů pro staré lidi zdarma (hrazeno obcí), tisk učebních materiálů (do schránek), zajištění dezinfekce prostřednictvím hasičů a Plzeňského kraje. Navzdory nové situaci se situace zvládla nadprůměrně, a to celorepublikově.

V Domažlicích fungovala krizová linka, číslo bylo směřované na OSVZ – přijato asi 110 telefonátů, široké spektrum otázek. Ze zpětných vazeb se dařilo atmosféru klidnit. Velké poděkování organizaci skauti za bezvadné fungování. Pomáhala také pošta s distribucí letáčků s informacemi o tom, kde vyzvednout roušky, o telefonní lince, kde funguje psych. pomoc apod. Krizová linka fungovala také v rámci Rodinné poradny Domažlice – přijato kolem 100 telefonátů. Město distribuovalo ochranné pomůcky, jednalo se o pokrytí dodávek do pobytových služeb v ORP - 1000 l dezinfekce, roušky, rukavice atd. Město Domažlice muselo zřídit centrum pro lidi bez domova, zázemí pro ně – bylo to připravené, ale nakonec se žádný bezdomovec pozitivní na Covid neobjevil, ale je dobré na to myslet. Měla-li by se taková situace opakovat, tak se musí myslet i na řešení situace u této cílové skupiny. Kontakt se udržoval přes krizový štáb – komunikace o potřebách pomůcek atd. Výborně probíhala komunikace i mezi službami a organizacemi, vzájemně docházelo i k předistribuci pomůcek, velké poděkování všem za výbornou spolupráci.

Ve Kdyni vše probíhalo podobně jako v ostatních obcích – šily se roušky, zajišťovaly nákupy pro seniory a pro ohrožené osoby. Denně se aktualizovaly informace na webu a facebooku, byla prováděna dezinfekce veřejných prostranství díky velkému zasažení regionu. Poděkování za spolupráci městu Domažlice a KÚ PK, spolupráce byla každodenní. Ukázalo se, že vzájemná pomoc a nezištná solidarita existují.

Ad. 2 Aktuální situace v pobytových a terénních sociálních službách v souvislosti s případnou 2. vlnou epidemie

Co se týče potřeby zavádět nějaká další opatření v souvislosti s možnou druhou vlnou epidemie, v tuto chvíli není. Vše se bude odvíjet od opatření shora, na která bude třeba případně reagovat.

Ad. 3 Služby pro neslyšící osoby

V rámci RP 2020 (opatření 3) řešena potřeba klubovny a IT vzdělávání, zachování místní tlumočnické služby (uvedené v krajské rozvojové síti sociálních služeb), zpřístupňování pořádaných akcí neslyšícím osobám a zvýšení informovanosti o službách pro tuto CS

Zajištění klubovny a IT vzdělávání – v novém komunitním centru nebudou prostory pro pravidelné setkávání občanů v podobě kluboven. Možnost setkávání by byla v prostorách Centra pro zdravotně postižené PK, pracoviště Domažlice. Je třeba kontaktovat paní Paidarovou a domluvit podrobnosti. Co se týče IT vzdělávání, bylo by to možné v rámci sociální rehabilitace Tichého světa, kde se klienti učí různým dovednostem. Nejednalo by se o oficiální kurz IT technologií, ale zaškolení klientů v běžném užívání IT (zavolat si Tichou linku, využití facebooku, messengeru apod.) Je možné se na Tichou linku obrátit a domluvit potřebné.

Využití Tiché linky v regionu - linka je aktuálně k dispozici na MěÚ v Domažlicích, OSVZ a v nemocnici. Je potřebné zvýšit informovanost občanů o možnosti využití Tiché linky i o tom, že je možné ji využívat i mimo tyto úřady a instituce. Jednou z možností je informovat o lince v obecních zpravodajích – CpKP může zprostředkovat uveřejnění článků, stačí zaslat článek. Otázka na město – pokud by se zpracovalo video, bylo by možné ho vložit na webové stránky města a facebook? Ano, je to možné, kontaktovat paní Adamovskou. Co se týče spolupráce se školami, nejsou informace o inkluzi, o zapojení postižených dětí do místních škol (spíše zřejmě využití škol v Plzni). Navíc ohledně využití Tiché linky se spíše jedná o dění běžného života neslyšících. V otázce informování občanů o využití Tiché linky bude mít informace o sluchově postižených občanech v regionu místní tlumočnická služba, je možné se v této věci spojit s paní Moudrou.

Tlumočení na pořádaných akcích – v této souvislosti informovala paní Urbanová o nově otevíraném Komunitním centru Domažlice. Kolaudace by měla proběhnout 1.7., provoz se rozběhne 15.7. Během letních prázdnin budou kontaktováni partneři projektu (MKS, ZUŠ a Diecézní charita Plzeň a Diakonie Západ) a bude projednána konkrétní spolupráce a zajištění činnosti a služeb (v souladu s pravidly poskytnuté dotace). V budově je k dispozici velký taneční sál, kde se bude scházet taneční soubor ze ZUŠ. Za sálem je místnost s 50 místy, kde budou probíhat aktivity charity, např. terapeutické dílny (klienti zde budou prezentovat výrobky z dílny, možno propojit s MŠ – předškoláci by se mohli chodit „učit“ do dílen). O patro výš je další sál s pódium, pro cca 90 lidí. Vše je ve fázi domlouvání. Pokud se stane, že bude prostor neobsazený, dalšími zájemci o využití jsou seniorští tanečníci z České besedy, spolupráce je domluvená také se školičkou v Otově. Dále se počítá s tím, že Den sociálních služeb bude realizovaný také již v komunitním centru. Nejbližší program akcí bude vytvořen zřejmě po prázdninách. Bylo by dobré zvážit zpřístupnění některých pořádaných akcí neslyšícím osobám prostřednictvím tlumočení – domluva s paní Moudrou z tlumočnické služby. Co se týče činnosti komunitního centra, zazněla otázka od Svazu postižených civilizačními chorobami, zda prostor budou moci využívat také tělesně postižení a senioři, kteří se také nemají kde scházet. Dle slov paní Urbanové je třeba nejprve zajistit potřebnou spolupráci s partnery projektu (vzhledem k poskytnuté dotaci). Ale je možné kontaktovat paní Urbanovou a projednat potřebné.

Zachování místní tlumočnické služby – v této souvislosti zazněly informace ohledně krajské sítě sociálních služeb, která pro letošní rok kvůli pandemii zůstala uzavřena (není možné dávat žádosti

o vstup do sítě), možné jsou pouze změny v rámci služeb, které jsou v síti již uvedené. Situaci ohledně místní tlumočnické služby je třeba projednat s paní Moudrou.

Ad. 4 Zaměstnávání osob se zdravotním postižením

V rámci RP 2020 (opatření 15) řešena potřeba podpory zaměstnávání osob se zdravotním postižením a dlouhodobě nezaměstnaných.

CpKP jednalo s panem Hajšmanem z Možnosti tu jsou o možnosti rozšíření jejich aktivit do domažlického regionu. Zájem je rozšiřovat Second help, pro který je ale klíčový prostor, ideálně přímo na náměstí. O možném volném prostoru se bude dále jednat s Diecézní charitou Plzeň.

Bylo by smysluplné uskutečnit informační setkání o možnostech zaměstnávání osob se zdravotním postižením, příp. to rozšířit i pro zaměstnávání dlouhodobě nezaměstnaných či obtížně zaměstnatelných? Je třeba říct, pro koho přesně by setkání bylo, zda pro zaměstnavatele, budoucí podnikatele, sociální služby, které pracují s nezaměstnanými atd., aby bylo možné naplánovat obsah a zajistit prostor. ÚP realizuje projekty pro uchazeče v evidenci ÚP, jak z řad OZP, tak z řad dlouhodobě nezaměstnaných, realizuje semináře pro zaměstnavatele a další aktivity, aktuálně stále je jejich působení omezené a věci řeší spíše online. Po diskuzi jsou reálné 2 možnosti: 1 – informační seminář pro sociální služby k zaměstnávání dlouhodobě nezaměstnaných (možnosti podpory lidí, spolupracující zaměstnavatelé apod.), 2 – užší setkání v menším kruhu, kde bychom pojmenovali problémy a požadavky a vydefinovali konkrétněji, co chceme, a na základě toho pak realizovat dál. CpKP dojedná setkání v užším kruhu (ÚP, paní Fröhlichová, příp. další).

Aktuální situace v oblasti zaměstnanosti v souvislosti s Covidem – situace se nejspíš teprve projeví, zřejmě v září/říjnu. Nárůst nezaměstnanosti byl zaznamenán, ale lidé zase do práce nastupují.

Co se týče informovanosti, pokud jsou lidé v evidenci ÚP, jsou informováni o projektech, do kterých se mohou zapojit. Problémem je spíše informovanost zaměstnavatelů o možnostech podpory, přestože se realizují semináře pro zaměstnavatele apod. Problematická je skupina dlouhodobě nezaměstnaných, kteří nechtějí žádné aktivity (motivací je pro ně spíše zvýšení existenčního minima).

Místa uvolněná po zahraničních pracovnících – firmy poptávají opět zahraniční pracovníky, jedná se o práci, kterou Češi nechtějí dělat. Firmy nejsou nijak zvýhodněné, pokud přijmou českého občana.

Ad. 5 Bytová nouze, provozování krizového bytu

V rámci RP 2020 (opatření 9 a 14) řešena potřeba noclehárny a nízkoprahového denního centra a potřeba sociálního bydlení.

V úvodu bylo zhodnoceno cca půlroční provozování krizového bytu: v průběhu nouzového stavu nebyl využíván, v současné době je využíván pro lidi v karanténě. V provozu je od září 2019, využití ve 2 případech – jedna rodina s 5 nezletilými dětmi, ubytování zprostředkované CPIC, zájem byl sloučit rodinu. Pobyt trval měsíc. Druhou klientkou byla seniorka, oběť domácího násilí (ubytování od ledna do 25. 3.). Aktuálně se řeší ubytování další klientky, ke které by mělo dojít dnes. Spolupráce je vyhovující, plánuje se další využívání. Zhodnocení charity, která byt provozuje: je moc dobře, že je krizový byt k dispozici, umožňuje to lidem v krizových bytových situacích pomoci. Situovanost bytu je také dobrá, i co se týče ekonomiky, je jeho provozování udržitelné.

Úkolem z RP 2020 bylo evidovat osoby bez domova v období listopad 2019 – duben 2020, abychom měli zhruba představu o tom, kolik lidí v bytové nouzi v regionu je. Do situace zasáhla nouzová opatření, kdy nebylo možné být v osobním kontaktu s klienty, což by mohlo počty ovlivnit. Je možné se nyní domluvit na tom, jaká data sbírat, a vyhodnotit je na dalším setkání ke kpss v říjnu v Poběžovicích. V rámci diskuze zaznělo:

- prodloužit dobu evidování počtu osob od listopadu 2019 do září 2020
- jaká data sledovat: počty lidí bez střechy a bytu, tzn. klienti AD, ubytovny, dále lidé v přechodném bydlení, v nevyhovujícím bydlení apod.? Zároveň sledovat, kdo je místní, tedy z ORP? Není v silách pracovníků tyto informace evidovat – občas informaci od klientů získají, občas ne, nedokáží přesně klienty takto rozškálovat. Hrozí také duplicita – člověk může být klientem více služeb, sociálního odboru atd. U místní příslušnosti je otázka, zda do tohoto počtu počítat i lidi, kteří se zde na Domažlicku zdržují, ale trvalé bydliště mají jinde, Domažlice jsou přirozeným spádovým centrem. Takto získaná čísla mohou být hodně nevalidní, má tedy smysl se do toho pouštět, vzhledem k mnoha proměnným, které to ovlivňují? Zkušenosti z jiných projektů CpKP: neexistuje jedna statistika, ze které by vyplynul počet lidí vyloučených z bydlení, vždy je třeba pracovat s daty z různých zdrojů (např. statistická data – přepočtení osob ohrožených chudobou, počty klientů soc. služeb a soc. odborů) s vědomím duplicity a toho, že se takto získá přibližný odhad počtu osob, ne přesný počet.
- co s týče noclehárny, s největší pravděpodobností by dle názoru OSVZ nebyla řešením pro lidi, kteří v regionu aktuálně jsou bez bydlení. Situaci osob na ulici je možné řešit formou tzv. teplé židle apod. Krizové jednorázové situace také pracovníci umí řešit. Aktuálně je spíše vnímán problém v tom, když lidé nemohou kvůli plným kapacitám využít azylový dům, a také v posunu lidí z azylových domů dál, lidí, kteří se posunout chtějí, mají kompetence samostatně bydlet, přijímají podporu, ale není kam by mohli odcházet. Na druhou stranu do azylových domů by měli přicházet lidé z noclehárny, kde se s nimi již pracuje, ne lidé rovnou z ulice. Do noclehárny také nemohou rodiny s dětmi (což by šlo řešit krizovým bytem) – jde o vytvoření systémového řešení dostupného/návazného bydlení s podporou.
- možností by bylo pracovat s daty z azylových domů – díky žádostem o službu bychom mohli získat informace, odkud lidé sem přicházejí a kolik lidí potřebuje bydlet.
- zkušenosti z azylového domu v Havlovicích: v loňském a předloňském roce se do zařízení vracely klientky, protože neměly kde bydlet – nepotřebovaly tolik podporu, ale hlavně byt. Díky nedostupnosti bytů se stěhovaly mezi azylovými domy. Evidence žadatelů a uživatelů služby je k dispozici.
- v roce 2021 má být sčítání lidu, domů a bytů a mělo by probíhat trochu jinak. Není možné, že potřebné údaje by bylo možné zjistit z těchto výstupů?

Závěry:

- CpKP zkusí ohledně dat oslovit ubytovny
- CpKP zjistí podrobnější informace ke SLDB v roce 2021
- azylové domy zmapují počty klientů za 3 roky zpět (za rok 2020 do září), vč. toho, odkud lidé přicházejí (předchozí bydliště) a vč. toho, kam lidé z azylového domu odcházejí, pokud je informace k dispozici. A vč. počtu lidí, kteří se do zařízení vrací opakovaně.

Ad. 6 Služby pro osoby závislé na návykových látkách

Aktuální situace – během Covidu služba fungovala omezeně, ale klienti chodili. Počty výměn se nemění, stále jsou v normě. Pracovnice jsou v kontaktu s městskou policií, zjišťují aktuální místa, monitorují je. Spolupráce se daří. Jediná změna je, že klienti nechodí pravidelně, spíše jednou za další dobu, ale čísla jsou stejná. Za dobu Covidu se více rozjel facebookový profil, kde jsou pracovnice s klienty v úzkém kontaktu – online svět začíná fungovat.

Odborné sociální poradenství – služba není zařazena v krajské síti sociálních služeb. Z finančních důvodů se uvažuje o zrušení služby od ledna 2021 – služba je dotována spolkem. Hledá se způsob, jak zajistit klientům potřebné služby jinak (klienti chodí do poradny, ale nejsou dostupní v terénu). Potřeba K-centra stále není vnímaná, terén je dostačující. Stále je ale služba na začátku, potenciál ještě není pokrytý.

Ad. 7 Různé a diskuze

- Neotevření základní sítě v letošním roce prakticky neumožňuje rozvoj sociálních služeb a může být pro některé služby likvidační, neboť na příští rok nebudou mít peníze, např. rozvíjející se pečovatelská služba na Kolovečsku. Obecně fungování sítě je problematické – přestup z rozvojové do základní sítě je pro některé služby v nedohlednu, což je pro ně likvidační.
- Centrum Jana – v důsledku krize se mění prostituční scéna – mění se způsob práce, z tras se klientky přesouvají do privátů, které jsou hůře detekovatelné atd. Spousta klubů má stále zavřeno. S koncem letošního roku končí německý donátor, končí českoněmecký projekt.
- CPIC – změna otvírací doby, posun o hodinu - pondělí od 15 do 17 hodin, jinak zůstává vše při starém
- UCHO, z.s. - po uzavření Ouška je v regionu 16 rodin se zdravotně postiženými dětmi s potřebou alternativní komunikace a v ORP není služba, která by jim dokázala potřebné služby zajistit. Rodiny musí jezdit za službami až do Prahy. Chybí zde služba pro děti mezi 7 a 15 rokem věku se zdravotním postižením jako takovým. Rodiny se zpět obracely na ranou péči, ve které začínaly, odkazovány však byly do Prahy. Navíc s nimi nikdo nepracuje individuálně.
- OSVZ – katalogy služeb byly rozvezeny do všech obcí v ORP. Zásoba katalogů stále je, je možné si je vyzvedávat na OSVZ.

Další setkání se uskuteční 29.9. ve Kdyni a 22.10. v Poběžovicích, pozvánky budou zaslány během prázdnin.

Zpracoval: Ondřej Raffel, CpKP ZČ

Ověřila: Tereza Eberlová, CpKP ZČ